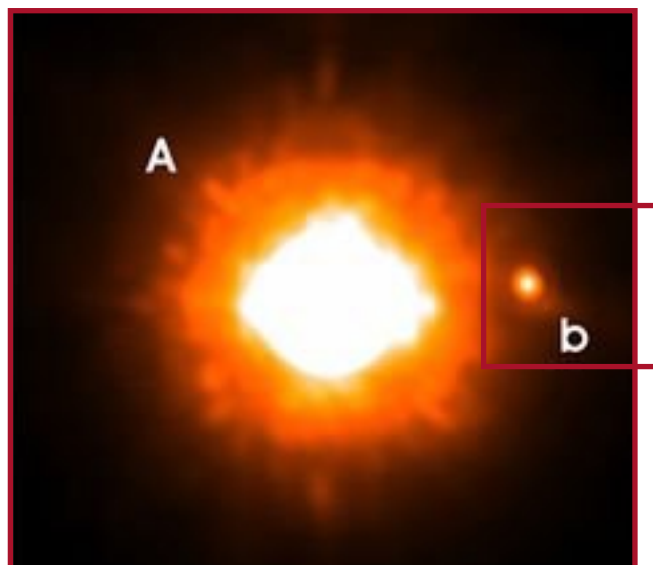

Snimljen prvi extrasolarni planet

Vijest o prvoj snimci nekog extrasolarnog planeta zasigurno je jedna od najznačajnijih u proteklom desetljeću. Zvijezda GQ Lupi (zvijezde Vuka) još je od 1999. godine promatrana od skupine europskih astronoma i nedavno je javnosti objavljena fotografija objekta koji oko nje kruži. Snimka koja je rađena s ESO-inog VLT teleskopa u Čileu predstavlja prvi pogled na pratioca zvijezde slične našem Suncu te tako otvara novo razdoblje u detekciji planeta. Dosad je naime otkriveno oko 150 extrasolarnih planeta, ali na indirektnan način, promatrajući utjecaj kojeg ti planeti imaju na zvijezdu. Jedan od razloga zašto je bilo moguće snimiti ovaj planet je i njegova velika udaljenost od matične zvijezde koja je, u usporedbi s udaljenošću Jupitera od Sunca, dvadesetak puta veća. Masa objekta se procjenjuje na 2.4 Jupiterove mase, a period 1200 godina. Ipak, među znanstvenicima još uvijek postoje dvojbe radi li se doista o planetu, ili je riječ o nekom drugom objektu poput smeđeg patuljka. U prvom slučaju govorimo o objektu GQ Lupi b, a u drugom o GQ Lupi B. Valja napomenuti da je u otkrivačkom timu sudjelovala i naša znanstvenica, Kaštelanka Ana Bedalov!

Održan festival znanosti u Pazinu

Od 18. do 24. travnja diljem Hrvatske održavao se Festival znanosti. Po prvi puta, i grad Pazin bio je jedan od domaćina i gostima pripremio tri dana programa. Izložbom učeničkih radova osnovnih i srednjih škola u Spomen domu festival je započeo, a iste je večeri u dvorani Pazinskog kolegija - klasične gimnazije održano predavanje Korada Korlevića na temu SETI projekta i potrage za inteligentnim životom u svemiru. Da je predavanje bilo doista zanimljivo pokazala je i dvorana prepuna učenika i učitelja. Idući dan, u utorak, u Gimnaziji i strukovnoj školi Jurja Dobrile organizirani su predavanje i pričaonica o kloniranju i genetici. U srijedu je u osnovnoj školi održana radionica i pričaonica o temama "ravnoteža i težište" te "kako vidimo predmete". Pazinski dio Festivala završio je u četvrtak s još jednim predavanjem u Pazinskom kolegiju, ovaj put Vanese Ujčić i "Sunčevog sustava".

PZM2005, Višnjan

OŠ Jože Šurana, Višnjan i ove je godine bila domaćin županijskom natjecanju iz astronomije koje je održano 08. travnja 2005. godine.

Okupili smo se na svima dobro znanom višnjanskom trgu. Valjda tako mora biti, pa se od tamo vidi sve.

I zvjezdarnica Višnjan, i osnovna škola ali i okupljanje komisije.

Iza nasmiješenih lica AUV tima, krila se oluja osjećaja uzbuđenja, straha, pospanosti, panike. Ekipa je neprestance gledala na satove i odbrojavala minute.

Konačno, oko 8, natjecanje je započelo. Svi su naši uzdasi bili popraćeni nasmiješenim licima komisije. Petar Radovan, Korado Korlević, Mario Turić, Valentina Mladinov i Marino Tumpić bili su vrlo prijateljski nastrojeni što nas je donekle ohrabrialo.

90 minuta, koliko je trajalo rješavanje testova, proletjelo je brzinski. Testovi za osnovnoškolce nisu bili pretjerano teški, a srednjoškolci su ionako bili dobro pripremljeni.

Dio kamena nam je svima pao sa srca kada smo shvatili da je pismeni dio natjecanja gotov! Uslijedio je odlazak u gradsku vijećnicu gdje je održana konferencija za novinare na temu budućeg projekta Astronomskog društva Višnjan o šetnici Sunčevim sustavom. Projekt su predstavili Petar Radovan i Korado Korlević.

Slijedi marendna – najlakši dio natjecanja, a zatim se vraćamo u vijećnicu na obranu radnji. Bilo je veoma zanimljivo, najviše je uživala komisija :)

I napokon, oko 14 i 30, sve je bilo gotovo. Sada je samo trebalo pričekati rezultate koji su stigli nešto iza 16 sati:

U kategoriji četvrtih razreda osnovne škole najbolja je bila Mihaela Nišić iz Žminja, a među šestašima Ivan Cuculić iz Višnjana. U kategoriji sedmaša prva je Ana Galant, drugi Michel Debeljuh a treća Ivana Maružin, svi iz kanfanarske osnovne škole.

Danijel Marić, također iz Kanfanara, je u kategoriji osmaša osvojio prvo mjesto, dok je Žminjac, Patrik Modrušan osvojio drugo.

Prvi je, u kategoriji drugih razreda srednje škole Andreja Benčić iz rovinjske srednje škole a među trećašima je prvo mjesto osvojio Neven Udovičić iz Pazinskog Kolegija, drugo Petra Korlević iz porečke srednje škole a treći je Nikola Plejić, također iz Pazinskog Kolegija.

U svojoj je kategoriji, ove godine među maturantima, Ana Bonaca iz SS Mate Balote, ponovo osvojila prvo mjesto.

Tako je završilo još jedno županijsko natjecanje iz astronomije. Jedina zamjerka jesu krive informacije, tj. krivi termini koji su se koristili u testovima, a malo zabrinjava i slab odaziv natjecatelja.